

OBSAH

PŘEDMLUVA	5
ÚVOD	7
1. VODNÍ CESTY	9
1.1 Vodní toky	9
1.1.1 Základní pojmy	9
1.1.1.1 Povodí.....	10
1.1.1.2 Rozvodí	10
1.1.2 Charakteristika řeky	10
1.1.2.1 Profil řeky	10
1.1.2.2 Splavnost řeky	11
1.1.2.3 Vodní stav	12
1.1.2.4 Spád vodního toku	14
1.1.2.5 Rychlost proudu vody	15
1.1.2.6 Průtočné množství vody (průtok).....	16
1.2 Vodní cesta	17
1.2.1 Rozdělení vnitrozemských vodních cest	17
1.2.1.1 Přirozeně splavný tok a jezero.....	17
1.2.1.2 Regulovaný tok	17
1.2.1.3 Regulační opatření.....	17
1.2.1.4 Kanalizovaný tok.....	19
1.2.2 Součásti vodní cesty	20
1.2.3 Klasifikace vodních cest.....	21
1.2.4 Členění vodních cest v ČR	22
1.2.5 Vytyčení vodní cesty	23
1.2.5.1 Říční kilometráž.....	23
1.2.5.2 Znakování plavební dráhy	24
1.2.6 Plavební překážky	24
1.2.7 Vodní stavby.....	25
1.2.7.1 Plavební komora	25
1.2.7.2 Akvadukt	27
1.2.7.3 Přístav	28
1.2.7.4 Obratiště.....	30
1.2.7.5 Místo pro stání	31
1.3 Charakteristika vltavské vodní cesty	33
1.4 Charakteristika labské vodní cesty v ČR	37
1.5 Charakteristika moravské vodní cesty	41

1.6	Zásady plavebního provozu na vnitrozemských vodních cestách	43
1.6.1	Plavebně provozní podmínky vodních cest	43
1.6.1.1	Křížení vodních cest	43
1.6.2	Provoz na vodní cestě	43
1.6.3	Práva a povinnosti účastníka provozu na vodní cestě	44
1.6.4	Provoz zahraničního plavidla	45
1.6.5	Povinnosti provozovatele přístavu	45
1.7	Základy plavební meteorologie	47
1.7.1	Ovzduší	47
1.7.2	Podnebí	48
1.7.3	Počasí	48
1.7.3.1	Děšť	48
1.7.3.2	Mlha	48
1.7.3.3	Snížená viditelnost	49
1.7.3.4	Tma	49
1.7.3.5	Zámraza	49
1.7.3.6	Předpověď počasí	49
2.	POSÁDKA PLOVIDLA	51
2.1.	Způsobilost k vedení a obsluze plavidla	51
2.2.	Rozsah oprávnění	51
2.3.	Podmínky způsobilosti	52
2.4.	Zdravotní způsobilost	54
2.5.	Odborná způsobilost	55
	Hodnocení zkoušky	56
3.	MANÉVROVÁNÍ PLOVIDLEM	57
3.1	Teorie řízení plavidla	57
3.1.1	Podmínky pro manévr	57
3.1.2	Druhy manévru	58
3.2	Plavba za různých podmínek	60
3.2.1	Plavba na regulovaném toku	60
3.2.2	Rychlost plavby	61
3.2.2.1	Vlnobití	62
3.2.3	Plavba v oblouku	63
3.2.4	Plavba vzad	63
3.2.5	Plavba ve větru	64
3.2.6	Pravidla křížení směrů plavby	65
3.2.7	Pravidla pro manévr převozním plavidlem	65

3.2.8	Potkávání	66
	3.2.8.1 Potkávání na regulovaném toku	66
	3.2.8.2 Potkávání na kanalizovaném toku (v úžinách).....	67
3.2.9	Předjíždění	68
	3.2.9.1 Plavba na stejné výši	70
3.3	Obrat plavidla	71
3.3.1	Síly působící na plavidlo při obratu.....	71
3.3.2	Čistý obrat	72
3.3.3	Obrat na kotvě	74
3.3.4	Pravidla obratu	76
3.4	Stání	78
3.4.1	Místo stání.....	78
3.5	Kotvení	80
3.5.1	Pravidla kotvení.....	81
3.5.2	Zásady bezpečnosti při práci s kotvou	81
3.6	Vyvázení	82
3.6.1	Použití vyvazovací výstroje	82
	3.6.1.1 Splétání lan	82
	3.6.1.2 Vázání lan	82
	3.6.1.3 Zásady bezpečnosti při práci s lany	84
	3.6.1.4 Sochory a odrazníky.....	84
3.6.2	Postup vyvázení.....	84
3.6.3	Pravidla vyvazování	86
3.6.4	Hlídka a dohled	87
3.7	Provoz v přístavu	88
3.7.1	Vplutí do přístavu, vyplutí z přístavu	88
3.7.2	Přechody z plavidel	89
3.7.3	Provoz ve veřejných přístavech	90
3.7.4	Povinnosti posádky při zámraze	90
3.7.5	Zákazy	91
3.8	Plavba na vodních cestách s omezenou hloubkou a šířkou	92
3.8.1	Plavba pod mosty	92
3.8.2	Plavba přes jezy.....	92
3.8.3	Proplouvání plavební komorou	92
3.8.4	Plavba na průplavech	95
3.9	Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na plavidle	97
3.9.1	Všeobecné požadavky na zajištění bezpečnosti práce	97
3.9.2	Práce s lodními mechanismy a palubními zařízeními	97
3.9.3	Oprava a údržba plavidel.....	97
3.9.4	Používání osobních ochranných prostředků	98
3.9.5	Hygienické zásady na plavidle.....	98

4.	MANÉVROVÁNÍ LODNÍ SESTAVOU	101
4.1	Tlačná sestava	100
4.1.1	Spojování tlačné sestavy	102
4.1.2	Řízení tlačné sestavy	103
4.1.2.1	Plavba na přímé vodní cestě	103
4.1.2.2	Plavba do oblouku	103
4.1.2.3	Obraty na místě a posuny.....	105
4.1.2.4	Působení větru na tlačnou sestavu.....	106
4.2	Vlečná sestava;.....	107
4.2.1	Spojování vlečné sestavy po proudu.....	107
4.2.2	Rozjíždění vlečné sestavy po proudu.....	108
4.2.3	Řízení vleku při plavbě po proudu	109
4.2.4	Zakotvení poproudního vleku	110
4.2.5	Spojování vlečné sestavy proti proudu.....	110
4.2.6	Řízení vleku při plavbě proti proudu	111
4.2.7	Zakotvení protiproudního vleku	112
4.2.8.	Rozpojování vlečné sestavy	112
4.2.9	Proplouvání plavební komorou.....	112
4.2.9.1	Vplouvání do komory po proudu	112
4.2.9.2	Vplouvání do komory proti proudu.....	112
5.	NAKLÁDKA A VYKLÁDKA PLAVIDLA	115
5.1.	Použitá terminologie	115
5.2.	Příprava plavidla k nakládce	116
5.2.1	Úkoly vůdce plavidla	116
5.2.2	Použití ponorových stupnic.....	116
5.2.3	Doklady nákladu	117
5.2.4	Druhy nákladu	119
5.3	Nakládka sypkého zboží	121
5.4	Nakládka kusového zboží	123
5.4.1	Druhy kusového nákladu	123
5.4.2	Kontejnerová přeprava.....	126
5.4.3	Manipulační značky (piktogramy)	129
5.4.4	Zásady pro nakládání.....	130
5.5	Přeprava nebezpečných věcí	131
5.5.1	Podmínky přepravy nebezpečných věcí.....	131
5.5.2	Třídy nebezpečných věcí.....	131
5.6	Zásady bezpečnosti při manipulaci s nákladem	132

6.	PŘEPRAVA OSOB	133
6.1	Součásti přepravního řádu	133
6.1.1	Práva a povinnosti vůdce plavidla	134
6.1.2	Práva a povinnosti cestujících	134
6.1.3	Odvracení vzniku paniky	135
6.2	Provoz na plavidlech vybavených pro stravování a ubytování cestujících	136
7.	PROVOZ V MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍCH	137
7.1	Plavební nehoda.....	137
7.1.1	Druhy plavebních nehod	138
7.1.1.1	Nasednutí plavidla	138
7.1.1.2	Kolize	139
7.1.1.3	Lekáž plavidla	139
7.1.1.4	Požár na plavidle	140
7.1.2	Společná havárie.....	141
7.2	Použití záchranných prostředků	143
7.2.1	Individuální záchranné prostředky	143
7.2.2	Kolektivní záchranné prostředky	143
7.2.3	Opuštění plavidla	143
7.3	Zásady první pomoci při ohrožení života a zdraví.....	145
7.3.1	Zdravotní a veterinární péče	145
7.3.2	Záchrana tonoucího	145
7.3.2.1	Dýchání z plic do plic	146
7.3.3	První pomoc při úrazech.....	147
7.4	Ochrana před znečištěním vody	148
8.	RADIOTELEFONNÍ PROVOZ NA VNITROZEMSKÝCH VODNÍCH CESTÁCH	155
8.1	Radiotelefonní provoz	155
8.2	Radiová stanice.....	156
8.3	Pravidla radiového provozu	158
8.3.1	Volací značky	158
8.3.2	Postup při radiovém spojení.....	159
8.3.3	Tísňové volání	160
8.3.4	RIS	160
8.3.5	LAVDIS.....	162
8.4.	Provozní údaje nejpoužívanějších stanic	162

9.	plavba podle radaru	163
9.1	Princip radaru	163
9.2	Obsluha radaru.....	165
9.2.1	Hlavní části radaru.....	165
9.2.2	Postup při zapnutí radaru.....	166
9.2.3	Bezpečnostní pravidla pro provoz radaru.....	168
9.2.4	Obrazovka radaru	169
9.2.5	Popis obrazovky	170
9.3	Vyhodnocování radarového obrazu	172
9.3.1.	Zjištění polohy, kursu a vychýlení směru vlastního plavidla	172
9.3.2.	Zobrazení cílů na obrazovce.....	172
9.3.3.	Odrazová schopnost terénních tvarů a předmětů	173
9.3.4.	Určení vzdálenosti objektu	174
9.3.5.	Vyhodnocení pohybu na obrazovce	175
9.3.6.	Rušení radarového obrazu	175
9.3.7.	Meze informačních možností radaru	177
9.4	Pravidla plavby pomocí radaru	180
9.5	Pomůcky pro plavbu na vnitrozemských vodních cestách	182
9.5.1.	Výchylkoměr.....	182
9.5.2.	Vytyčení plavební dráhy radarovými odražeči.....	182
9.5.3.	Měření hloubky	183
9.6	Satelitní navigace.....	184